

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

Zagreb, 11. lipnja 2015.

Jutarnji list
Koranska 2, Zagreb
gospodin Goran Ogurlić, glavni urednik

PREDMET: Reagirane na članak "Kroje li se podaci DZS-a za politički trenutak" autora Gojka Drljače objavljen u Jutarnjem listu 11. lipnja 2015.

Poštovani gospodine glavni uredniče,

obraćam Vam se u vezi s navodima u članku „Kroje li se podaci DZS-a za politički trenutak?“ autora Gojka Drljače, objavljen u Jutarnjem listu 11. lipnja 2015.

Budući da autor u članku dovodi u pitanje neovisnost i nepristranost Državnog zavoda za statistiku, čime narušava ugled DZS-a u javnosti, dužan sam, radi točnog informiranja javnosti, u skladu s člankom 11. Zakona o službenoj statistici, reagirati kako slijedi:

1. Netočno je da je DZS podatke o desezoniranom godišnjem rastu BDP-a objavio „šest dana nakon prvotne inicijalne objave“. Počevši od veljače 2015., DZS pri inicijalnoj objavi podataka o BDP-u više ne objavljuje samo stopu rasta već, sukladno najboljoj svjetskoj statističkoj praksi održava konferenciju za tisak na kojoj se prikazuju detaljni rezultati koji uključuju i sezonski prilagođene podatke. Priopćenje koje je objavljeno 29.5. 2015. dostupno je na stranici: <http://www.dzs.hr/Hrv/important/PressCorner/PressRelease/PriopcenjeGDP2015Q1.pdf>

DZS neće mijenjati postojeću praksu već će nastaviti s istovremenom objavom originalnih i sezonski prilagođenih podataka jer smatramo da smo na ovaj način korisnicima na raspolaganje stavili širi skup statističkih podataka. Budući da smo nakon inicijalne objave podataka o sezonski prilagođenim stopama rasta zaprimili mnogo upita, DZS je 10. lipnja 2015. objavio priopćenje za javnost kojim objašnjavamo razliku između originalnih i sezonski prilagođenih podataka. Naime, **originalne** stope indikator su godišnjih promjena pojedinih pojava te ih je ispravno koristiti isključivo pri usporedbi s istim razdobljem prethodne godine. **Sezonski prilagođene** stope služe za praćenje dugoročnih trendova i usporedbe s prethodnim razdobljem, jer se metodom sezonske prilagodbe iz originalnih stopa eliminiraju utjecaji različitog broja radnih dana, naglih promjena trenda i ostalih sezonskih utjecaja. Oba podatka proizveo je i istovremeno objavio DZS. Oba podatka su točna, no koriste se za različite svrhe;

2. Autor piše da sam objavom na privatnoj Facebook stranici prognozirao buduće kretanje indeksa građevinskih radova. Smatram da stavljanje podataka u povijesni kontekst nije prognoza budućeg kretanja. Naime, neupitna je činjenica da je indeks građevinskih radova posljednji put bio pozitivan u veljači 2013. godine te da AKO poraste i idući mjesec to će biti prvi put od 2008. godine da raste dva mjeseca zaredom. Ocjena da je rast u veljači 2013. bio uzrokovan lokalnim izborima nije stav DZS-a već moja privatna ocjena temeljena na činjenici da je tada zabilježen značajan porast (+12,8%) izgradnje ostalih građevina, dok danas indeks raste zbog izgradnje

zgrada (vidi http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2013/03-01-01_02_2013.htm i http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2015/03-01-01_03_2015.htm);

3. DZS Eurostatu nije slao neprimjerene podatke o broju radnih sati. Naime, u sklopu modernizacije načina prikupljanja podataka, koji se od početka ove godine prikupljaju uz pomoć računala, dodatno su ujednačene upute uz Anketu o radnoj snazi prema kojima svi anketari na isti način postavljaju definirana pitanja, uključujući i ona o broju odrađenih sati. Iako smo u odgovoru na upit sugerirali da se s ocjenom pričekava do objave novih podataka iz Ankete o radnoj snazi, **Jutarnji list je samoinicijativno od ukupnog broja odrađenih sati oduzeo pola sata pauze.** Priopćenje o modernizaciji načina prikupljanja podataka dostupno je na <http://www.dzs.hr/Hrv/important/PressCorner/Priopcenje%20za%20javnost%20CATI.pdf>.

4. HAC je klasificiran kao dio države zbog više kriterija, od kojih je kriterij tržišnosti samo jedan. Prema tom kriteriju jedinica se treba smatrati dijelom države ako **tržišni prihodi ne pokrivaju 50% troškova proizvodnje, u što se ubrajaju troškovi kamata i amortizacija imovine.** Državni zavod za statistiku, sukladno Uredbi (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici, dužan je poštovati statističku povjerljivost, što znači da **ne može otkrivati podatke koji se odnose na individualnu statističku jedinicu.** Zbog navedenoga nismo u mogućnosti detaljnije javno argumentirati izvršenu klasifikaciju Hrvatskih autocesta d.o.o u sektor države, no ističemo kako poštujemo sve propisane kriterije klasificiranja statističkih jedinica.

Na kraju, smatram da je **iznošenje neprovjerenih ocjena krajnje neprofesionalno,** naročito kada se one tiču službene statistike. Provjera teza i činjenica trebala bi biti elementarni dio novinarske profesije, pa apeliram da kao glavni urednik najčitanijeg dnevnog lista u Hrvatskoj svojim zaposlenicima ukažete na činjenicu da se u slučaju bilo kakvih nedoumica vezanih uz službenu statistiku ili statističku metodologiju slobodno obrate na mail adresu stat.info@dzs.hr. **Državni zavod za statistiku je neovisna stručna institucija,** čije stručne službe uvijek stoje na raspolaganju javnosti.

Molimo da, u skladu s odredbama članka 41. Zakona o medijima („Narodne novine“ br.59/2004, 84/2011 i 81/2013), ovo reagiranje objavite u cijelosti u prvome sljedećem izdanju.

S poštovanjem,

R A V N A T E L J

Marko Krištof